

Dossier de premsa

Actuacions fetes en el pla sostenible per a la Mola

Gener 2024 - Gener 2025

El gener de 2024 la Diputació de Barcelona, institucions, entitats i agents del territori del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac van presentar el Pla de futur de la Mola, amb l'objectiu de millorar la sostenibilitat del complex, ordenar l'accés al cim i preservar l'estat de conservació del conjunt monumental.

Des que el 22 de gener de 2024 va finalitzar la concessió de serveis públics per a la gestió de l'equipament del monestir de Sant Llorenç del Munt - declarat Bé Cultural d'Interès Nacional -, la Diputació de Barcelona ha posat en marxa els primers treballs per fer realitat el pla.

L'objectiu és rehabilitar el conjunt monumental per oferir un punt d'aixopluc i acollida del visitant amb serveis d'orientació, informació i guiatge dels valors naturals, culturals i territorials, promovent la conservació dels valors naturals, històrics, paisatgístics i culturals de l'espai i l'educació ambiental, i fent-los compatibles amb l'activitat turística, esportiva i econòmica del territori.

Des del tancament del restaurant, el cim de la Mola compta amb un servei d'informació, control i atenció al visitant i també un servei de vigilància durant les hores centrals del dia.

L'afluència de visitants s'ha reduït un 21%, la qual cosa ha contribuït a la progressiva recuperació de l'entorn.

Lloc d'interès natural, cultural i arquitectònic

El cim de la Mola és el punt més alt del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac (1.103 metres d'altitud), situat dins del terme municipal de Matadepera (Vallès Occidental).

L'indret alberga el monestir benedictí de Sant Llorenç (s. XI), declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) i adquirit per la Diputació de Barcelona el 1983. El conjunt monumental, de 946 metres quadrats, està format per l'església, la galilea i l'antic edifici de l'hostatgeria i ha acollit els serveis de restauració, d'informació i de divulgació cultural i ambiental. El monestir s'erigeix en una superfície de sòl protegit, d'alt interès arqueològic i paleontològic.

Per arribar al monestir, s'hi pot anar per tres vies principals: camí dels Monjos (3,2 quilòmetres amb un desnivell de 400 metres); camí de Can Robert/Can Pobla (2 quilòmetres amb un desnivell de 275 metres); i des del coll d'Estenalles (6 quilòmetres amb un desnivell de 420 metres). No s'hi pot accedir amb vehicle motoritzat.

Impacte ambiental

El conjunt monumental de la Mola se situa en una superfície de sòl protegit, d'alt interès arqueològic i paleontològic, fins ara molt degradat.

L'elevada freqüentació i el trànsit d'animals de càrrega que es feia fins gener de 2024 va incidir en l'erosió del sòl, amb impactes negatius en els ecosistemes naturals.

En el primer any des de la finalització de la concessió del servei, **l'afluència de visitants** al cim s'ha reduït en un **21%**.

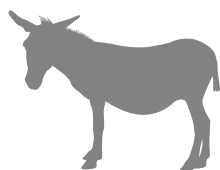

Usuaris 2024:

135.767

Usuaris 2023:

171.847

Els 7 animals [6 mules i 1 ase] de càrrega que transportaven les mercaderies necessàries per desenvolupar l'activitat de restauració, s'han repartit en granges i centres d'animals, entre Sant Llorenç Savall, Cabrera, Castellar del Vallès, Sabadell i Les Preses.

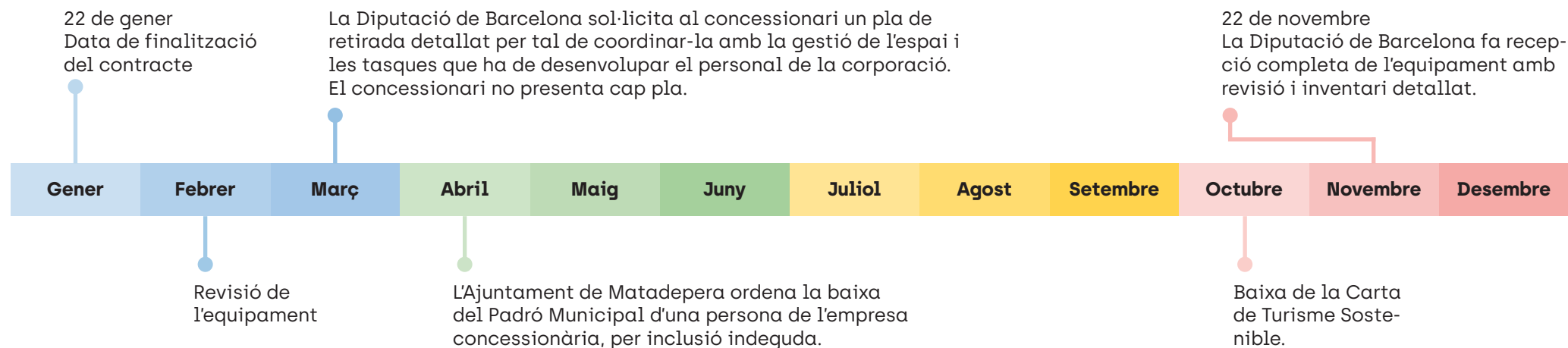
[*] Amb la instal·lació fotovoltaica prevista es generaran 6.000 kWh/any; el volum equivalent al de dues llars.

[**] Es preveu que el consum d'aigua sigui de 8.000 litres anuals per atendre necessitats de neteja i manteniment dels espais edificats.

Conceptes	Consum actual amb restaurant [anual]	Equivalència [anual]	Consum 2024	Equivalència [anual]
Energia amb combustibles fòssils	67.000 kWh	 Consum 20 famílies/any	Zero	Zero
Energia amb renovables	1.600 kWh [*]	 Consum 1 família/any	1.600 kWh [*]	 Consum 1 família/any
Aigua potable	296 m ³	 25	Zero [**]	Zero
Residus depuradora	6.500 kg	 7	Zero	Zero
Mercaderies	81.648 kg	 Consum de 1.062 kg/persona	Zero	 Zero kg/persona
Deixalles	46.540 kg	 50	730 kg	 1

Cronologia gener-novembre 2024

El concessionari disposava d'un màxim de 10 mesos per deixar les dependències lliures i lliurar les claus, d'acord als plecs.

Les fases dels treballs

Fase 1: de gener a juny de 2024

Redacció d'estudis sectorials d'infraestructures per determinar l'escenari òptim dels sistemes bàsics per a qualsevol activitat al cim:

- La producció d'energia amb fonts d'energia renovable
- La captació i emmagatzematge d'aigua de boca i el seu tractament
- El sistema de depuració de residus
- L'entorn del cim, els camins i els sistemes de transport
- Estudi d'usos admissibles i compatibilitat amb el planejament urbanístic i normativa vigent

Amb el resultat d'aquests treballs, realitzats per la Diputació de Barcelona amb els agents del territori, es redactarà l'avantprojecte d'usos i infraestructures de la Mola.

Fase 2: de juny a novembre de 2024

Redacció de l'avantprojecte o projecte bàsic d'usos i infraestructures de la Mola pels serveis tècnics de la Diputació de Barcelona. S'acompanyarà d'una avaluació d'impacte ambiental i del pla d'actuació urbanística.

Permetrà la tramitació de la llicència amb l'Ajuntament de Matadepera.

Fase 3: de gener a setembre de 2025

Tramitació de llicències i autoritzacions per al projecte bàsic d'usos i infraestructures de la Mola. Sol·licitud dels informes sectorials competents.

Inici de la redacció del projecte d'execució.

Fase 4: d'octubre a desembre de 2025

Obtenció de permisos. Finalització del projecte d'execució. Aprovació de pressupost. Obertura de l'expedient de contractació i redacció de plecs.

Paral·lelament, el projecte d'usos i infraestructures formarà part de l'encàrrec del pla director del conjunt monumental, que determinarà les fases de les intervencions de restauració dels béns arquitectònics protegits i de gran valor històric, patrimonial i paisatgístic.

Fase 5: de gener a juny de 2026

Publicació del contracte d'obres d'infraestructures, presentació d'ofertes, valoració i adjudicació, i formalització del contracte.

Designació de la direcció facultativa i coordinació de seguretat i salut. Redacció i aprovació del pla de seguretat i salut.

Fase 6: setembre de 2026

Inici de les obres d'infraestructures. Els terminis d'execució són més llargs, ja que només es pot accedir a la Mola a peu. Cal tenir en compte les inclemències meteorològiques.

En aquesta fase es preveu la construcció i posada en marxa de:

- La producció d'energia amb fonts d'energia renovable
- La captació i emmagatzematge d'aigua de boca i el seu tractament
- El sistema de depuració de residus
- Adequació, condicionament i millora de l'entorn del cim, els camins i els sistemes de transport.

La seva finalització i posada en marxa es preveu per a inicis de 2027.

Paral·lelament, es disposarà del pla director del conjunt monumental, el qual determinarà les fases de restauració i campanyes arqueològiques que s'hauran de desenvolupar seguidament, un cop redactats els projectes d'execució i tramitades les llicències necessàries.

Estat de les actuacions

EXECUTAT	EN EXECUCIÓ	EN PREPARACIÓ	PENDENT AUTORIZACIONS
		2n i 3r trimestre 2025	Previsió finals de 2025 - principis de 2026
- Treballs de desmantellat d'instal·lacions i buidat d'espais. - Treballs de manteniment de paleta. - Treballs de manteniment de les fusteries. - Servei transport de càrrega en helicòpter. - Subministrament i instal·lació noves bateries i llumeta. - Treballs fusteria i ferralla. - Subministrament d'escala i bastida. - Treballs de manteniment de l'estació depuradora d'aigües residuals.	- Servei d'informadors. - Dos persones del servei de seguretat. - Assistència tècnica per a la diagnosi estructural dels edificis. - Contractació Servei lloguer cabines de lavabo sec. - Redacció del projecte d'ordenació de l'entorn de la Mola.	- Desmuntatge mobiliari inox. - Neteja i desinfecció dels espais. - Adequació dels espais, pintat de paraments i trasllat exposició.	- Redacció del projecte tècnic per a la comunicació de l'activitat de gestió de l'espai de La Mola, al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. - Assistència tècnica per a l'anàlisi de les necessitats de sistemes de protecció i anticaiguda al conjunt edificat de La Mola i proposta d'actuacions de millora a realitzar. - Condicionament dels entorns immediats al cim [Next Generation].

Pla per al Conjunt monumental de la Mola

Fons Next Generation

El pla de futur de la Mola forma part del projecte "Espais naturals i turisme sostenible: una oportunitat per a la província de Barcelona", iniciativa que compta amb una subvenció de dos milions d'euros del fons europeu Next Generation EU i liderada per les gerències d'Espais Naturals i Infraestructura Verda i Turisme de la Diputació de Barcelona. L'objectiu és garantir que l'augment de la demanda turística reverteixi positivament en la conservació d'aquests espais i que el visitant descobreixi altres indrets de gran interès al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

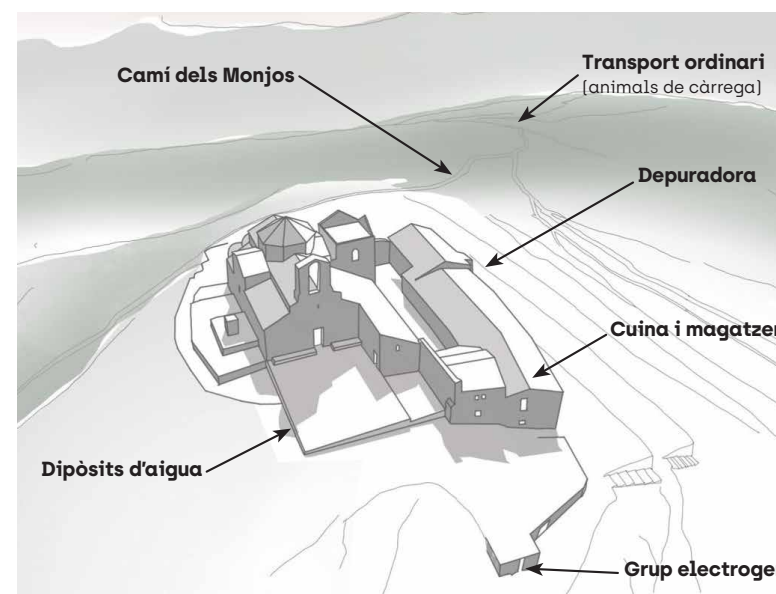
Les actuacions d'aquest projecte es realitzen en els 6 parcs gestionats per la Diputació de Barcelona i que compten amb l'acreditació de la Carta Europea de Turisme Sostenible [CETS] o bé han formalitzat el seu compromís per iniciar els tràmits d'adhesió: El Parc Natural del Montseny, el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, el Parc del Garraf, el Parc d'Olerdola, el Parc del Foix i el Parc de la Serralada Litoral.

D'aquests dos milions d'euros, 390.000 euros s'orientaran, per una banda, a la millora i condicionament d'aparcaments; i per una altra, a actuacions per disminuir l'erosió i la pressió sobre el sòl del cim de la Mola i del seu entorn. Concretament:

- 240.000 euros es destinaran al condicionament dels aparcaments del coll d'Estenalles i l'Alzina del Sal-lari per implementar la reserva prèvia amb gestió telemàtica, regular l'afluència de visitants i afavorir la desconcentració al cim de la Mola.
- 150.000 euros es destinaran a l'adaptació d'itineraris i a l'entorn del cim per restaurar-lo i minimitzar l'impacte produït per l'elevada freqüentació de visitants. L'import inclou el condicionament de les feixes i del camí dels Monjos.

Objectius del Pla per al Conjunt monumental de la Mola

- Preservar el bé i els entorns protegits pels seus valors.
- Dotar l'equipament i l'entorn d'un sistema integrat d'activitats, instal·lacions i usos sostenibles en el pla ambiental, social, patrimonial i econòmic.
- Ordenar i gestionar els accessos al cim descongestionant-lo i redistribuint les activitats a l'àrea d'influència del territori, tant en sòl urbà com en sòl no urbanitzable.

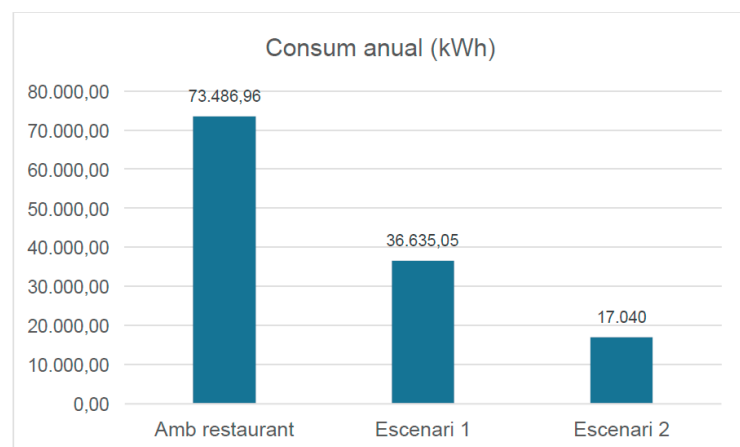

Pla del cim

Estudi de necessitats energètiques

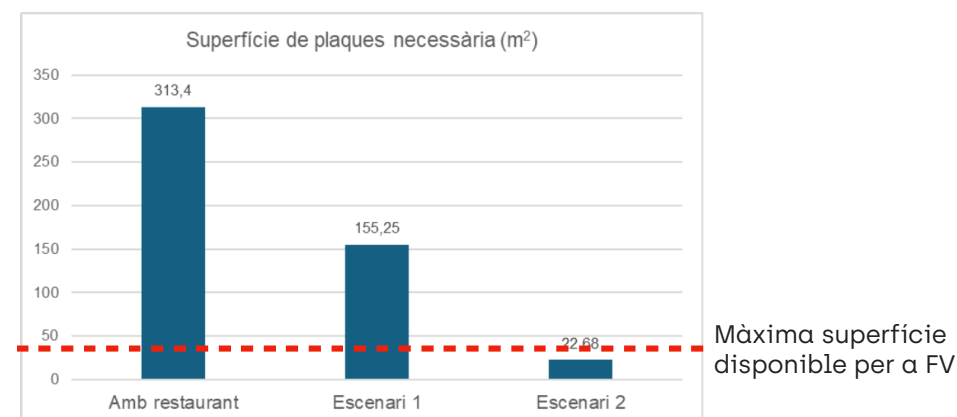
Els subministraments elèctrics no arriben a la Mola. Les infraestructures de producció d'energia que hi havia fins ara estan obsoletes i funcionen amb **combustibles fòssils**. Pel que fa a l'aigua, l'espai no disposa d'un sistema d'abastament amb suficient capacitat per fer front a episodis de sequera i la depuradora d'aigües residuals ha d'absorbir un volum molt superior a les seves capacitats.

Davant d'aquesta situació, s'ha dut a terme un estudi de les necessitats energètiques del cim de la Mola en el qual s'ha comparat el **consum anual de kWh** quan hi havia el restaurant amb dos possibles escenaris: l'Escenari 1 contempla la utilització de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) i l'Escenari 2 no contempla l'ús d'aquestes instal·lacions. Mentre que amb el restaurant es consumien 73.486,96 kWh anuals, el consum anual d'energia en l'Escenari 1 seria de 36.635,05 kWh i de 17.040 kWh en l'Escenari 2. D'aquesta manera, el consum anual d'energia en l'escenari de mínim consum d'aigua (Escenari 2) representa el 23,18% del consum que es produïa quan hi havia el restaurant.

També s'ha analitzat quina superfície de camp fotovoltaic caldria per arribar a cobrir aquest consum amb **plaques fotovoltaïques**. Amb el restaurant en funcionament haguessin calgut 313,4 m², en l'Escenari 1 serien 155,25 m², mentre que en el cas de l'Escenari 2, 22,68 m², superfície que entra en el límit d'espai disponible per a plaques solars fotovoltaïques.

Per tant, segons les limitacions normatives, tècniques i de disponibilitat d'espai, es considera que només l'Escenari 2, que no contempla utilitzar l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR), ofereix un **grau adequat de compatibilitat** entre les instal·lacions, les activitats i els serveis del cim de la Mola i el seu entorn natural protegit.

Pla del cim

Uns serveis sostenibles i centrats en l'educació ambiental

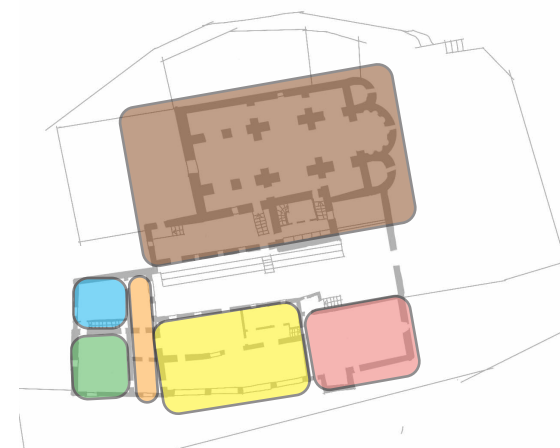
El pla de futur de la Mola contempla uns serveis dimensionats a les singularitats del cim i respectuosos amb el medi ambient. Així, situa com a serveis principals els relacionats amb la divulgació del patrimoni natural i cultural amb l'objectiu de sensibilitzar els visitants i afavorir actituds més compromeses amb el medi ambient.

En aquesta línia, es treballa en l'obertura al públic de sales per a l'educació ambiental i del patrimoni, que inclouran visites permanents a l'exposició situada a la Sala Mirador i visites guiades d'interpretació del conjunt monumental i l'entorn.

Els serveis que ja estan en funcionament des de gener de 2024 són:

- Servei d'informació per orientar els visitants en l'equipament.
- Recollida de residus bàsica de l'equipament i l'entorn.
- Seguretat del recinte enfront de possibles actes vandàlics.
- Servei de neteja del sistema d'aigües residuals.

Pel que fa als serveis contemplats en un futur hi ha un centre de vigilància per a la prevenció d'incendis i centre de comunicacions, una zona d'aixopluc i lavabos secs.

	Àrea no pública		Conjunt romànic s. XI
	Lavabos secs		Aixopluc
	Exposició permanent		Accés a l'interior

Pla director de Patrimoni Arquitectònic

El monestir de Sant Llorenç del Munt [s.XI] va ser declarat Bé Cultural d'Interès Nacional l'any 1931. Des de l'any 1983, amb l'adquisició de la finca de la Mola, la Diputació de Barcelona va prendre el compromís de vetllar, entre d'altres, per la protecció dels valors naturals, culturals i paisatgístics d'aquest Parc i per la seva conservació i difusió com a indret de valuós patrimoni cultural.

L'actualització del Pla director de Patrimoni Arquitectònic contempla l'anàlisi i elaboració de propostes d'actuació de restauració del conjunt monumental de la Mola, de tres cossos, comunicats per un pati central, on hi ha la porta principal del conjunt. Les feixes, accessos i entorn d'aquest conjunt completen el Bé Cultural d'Interès Nacional.

Quan la Diputació de Barcelona va adquirir la finca i el conjunt monumental del monestir de Sant Llorenç del Munt hi havia zones en un avançat estat de degradació. Des de llavors, s'han realitzat diferents estudis, treballs de camp i projectes de restauració amb inversions del bé immoble mitjançant el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona.

A partir del compendi de l'estudi històric, l'aixecament planimètric i els estudis arqueològics, i gràcies a les noves tecnologies, es podrà aprofundir en el coneixement científic i tècnic de les construccions d'aquest cim i dels jaciments que es troben al subsol i elaborar el Pla director, un procés que està contemplat que finalitzi el març de 2026.

Pla director BCIN

Àmbit edificacions i entorn BCIN

Recull documental Inici gener 2024

- Estudi històric
- Estudi arqueològic i anàlisi de noves campanyes
- Estudi constructiu i de diagnosi de l'edificació
- Estudi geològic
- Estudi ambiental i biològic

[6 mesos] juliol 2024

- Contractació d'equips externs
- Documents previs per a plecs

[6 mesos] gener 2025

Projecte basic d'infraestructures i usos (Fase A1) gener 2025

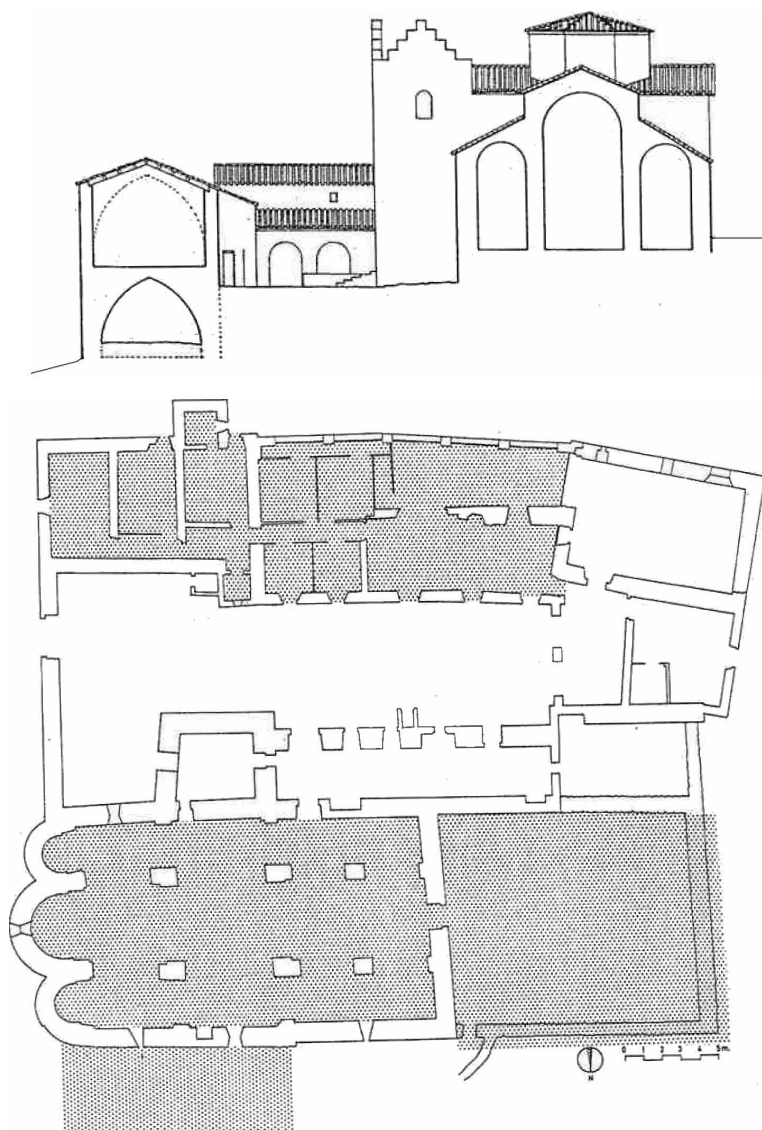
B2. Contractació pla director

- Preparació de plecs
- Publicació
- Ofertes
- Adjudicació

[6 mesos] juny 2025

B3. Redacció i lliurament del pla director

[9 mesos] març 2026

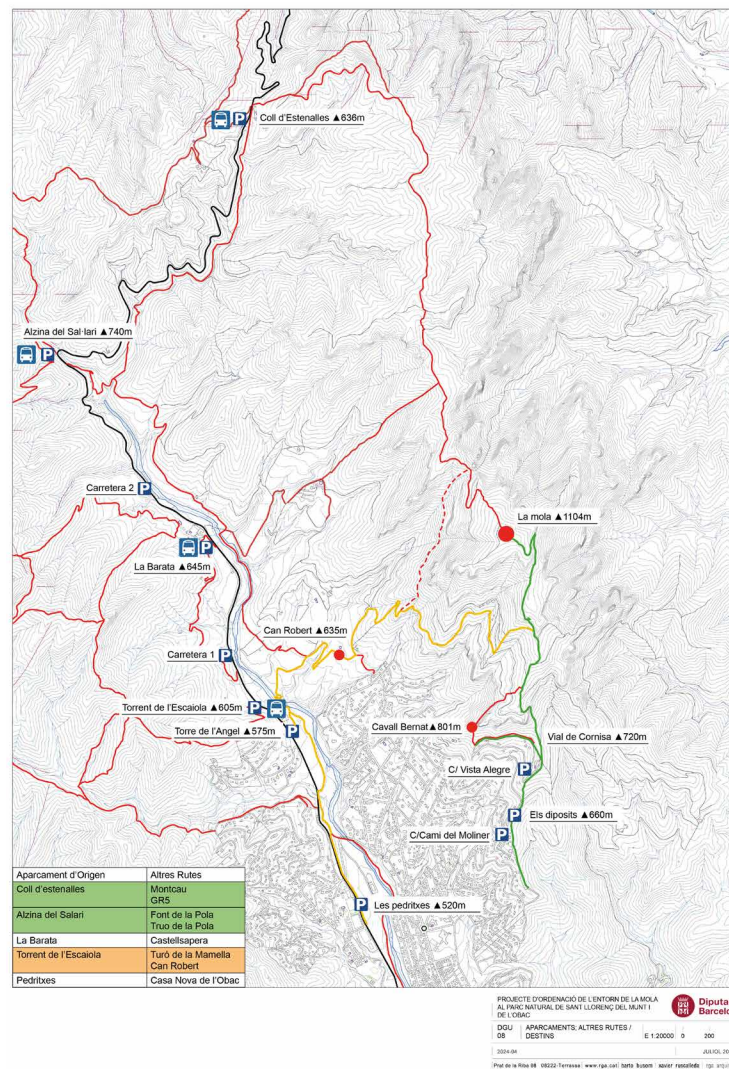

Pla de l'entorn

Projecte d'ordenació i millora d'aparcaments

Els treballs de condicionament i millora dels aparcaments també formen part de les actuacions per disminuir l'erosió i la pressió sobre el sòl del cim de la Mola i del seu entorn finançats amb el fons europeu Next Generation.

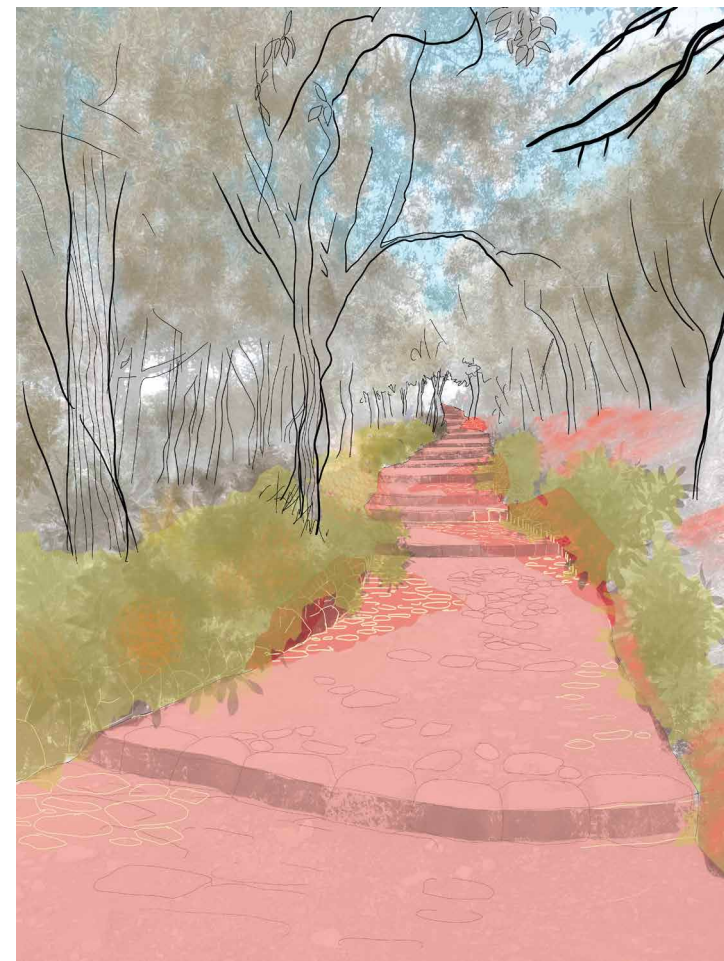
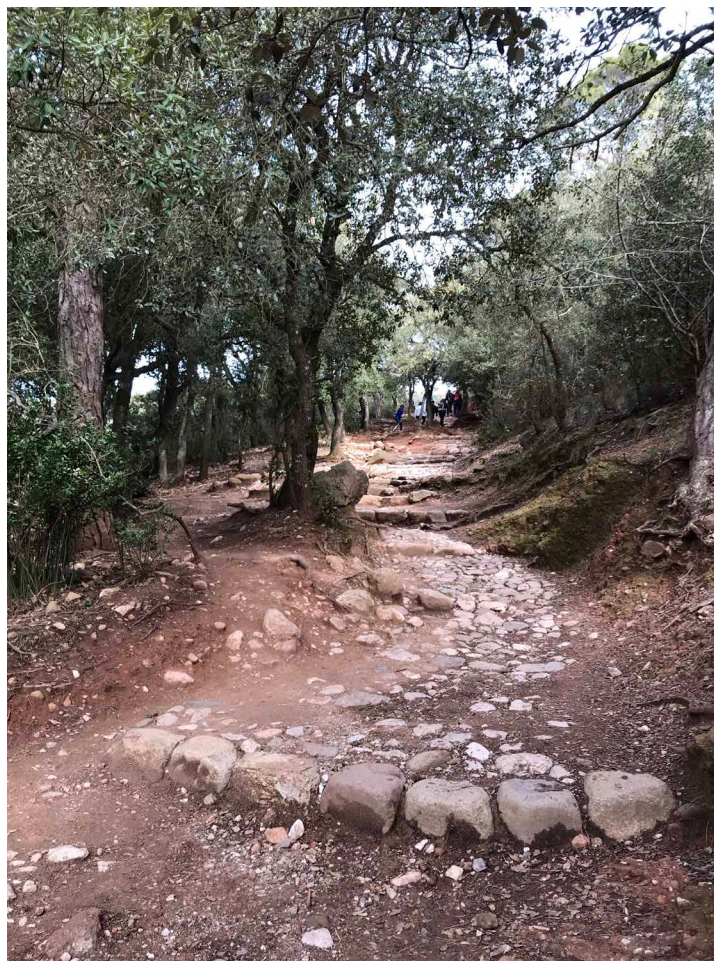
Aquestes millores en els aparcaments es faran a través de la implantació de sensors per conèixer a temps real l'aforament dels aparcaments i d'un sistema de gestió de dades API compatible [amb aparcaments i ecomptadors] per analitzar les dades recollides. També s'implementaran eines d'intel·ligència turística per al seguiment dels fluxos turístics i l'avaluació de les dades.

Properes accions

Camí dels Monjos

El Camí dels Monjos és una de les vies principals d'accés per arribar al monestir i el camí per on els animals de càrrega feien el transport d'aliments, aigua, residus i estris. Té 3,2 quilòmetres i un desnivell de 400 metres. El trànsit constant d'aquests animals i l'elevada freqüentació dels visitants han incidit en l'erosió del ferm, amb impactes negatius en els ecosistemes naturals. Per això, el pla preveu una restauració que es durà a terme per trams.

La sala Mirador

La sala Mirador es reformarà per ubicar-hi una exposició permanent sobre el cim i el conjunt històric del monestir de Sant Llorenç del Munt. La mostra explica la història del monestir, les modificacions que ha patit i l'ocupació, recuperació i ús civil d'aquesta icona del Parc Natural. Està previst que l'exposició es pugui visitar a l'estiu.

La Diputació de Barcelona amb els ODS

El Pla de futur de la Mola respon als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) número 8 "Treball digne i creixement econòmic", número 13 "Acció climàtica" i número 15 "Vida terrestre". Els 17 ODS van ser proclamats per l'Assemblea General de Nacions Unides el 25 de setembre de 2015 i formen part de l'agenda global per a 2030. La Diputació de Barcelona n'assumeix el compliment i desplega la seva acció de suport als governs locals de la província d'acord amb aquests ODS.

Més informació

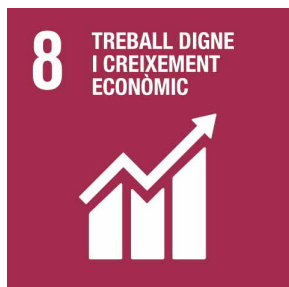
Servei de Premsa, Continguts Digitals i Suport a la Comunicació Local
Diputació de Barcelona

Andrea Cosialls

Tel. 934 022 104 / 666 501 546

cosiallsea@diba.cat

La Mola - Sant Llorenç-Obac (parcs.diba.cat/web/santllorenç/la-mola)

Diputació
Barcelona

Actuacions fetes en el pla sostenible per a la Mola

Gener 2024 - Gener 2025

Dossier de premsa